

Інформаційна діяльність дитячих бібліотек із забезпечення медіаграмотності користувачів

Наталія Козак

Кафедра СКІД

Національний університет "Львівська політехніка"

Львів, Україна

nataliakozak@ukr.net

Abstract. *The analysis of informational activity of children's libraries for providing media literacy and acquisition of basic knowledge of media education is presented. The role of the children's library as an interactive platform for disseminating knowledge of media literacy has been identified.*

Ключові слова: медіаграмотність, медіаосвіта, дитячі бібліотеки бібліотекар, інтернет-безпека.

В сучасний час в дитячих бібліотеках активно розвивається така послуга як безкоштовний доступ до мережі Інтернет.

Інтернет є чудовим інструментом для задоволення таких потреб дітей як допитливість, бажання навчитися новим речам. Діти, проводячи свій час у Інтернеті, набувають нового статусу – статусу громадян цифрового онлайн-світу, котрий, на жаль, не має жодних обмежень, цензури, табу чи застережень. [1]

Вплив медіа на розвиток особистості великий. І не секрет, що часто використовуються різноманітні маніпулятивні технології.

У цих умовах медіаосвіта – шлях до самозахисту від недобросовісної інформації. Кожна людина має розвивати свої навички мислення, критично оцінювати та синтезувати інформацію, до якої відкрився безмежний доступ, ставати медіаграмотною. [2]

Медіаграмотність – найважливіший комплекс навичок і знань, необхідних людині в сучасному інформаційному суспільстві. Як знаходити потрібну інформацію і переконатися в її вірогідності, як

Олександр Марковець

Кафедра СКІД

Національний університет "Львівська політехніка"

Львів, Україна

Oleksandr.v.markovets@lpnu.ua

відокремлювати пропаганду від фактів і фільтрувати інформацію в ситуаціях конфлікту; що таке інформаційна безпека і чим вона відрізняється від цензури, як розпізнавати маніпуляцію — це лише неповний список викликів, що стоять перед людьми в різних країнах світу, незалежно від соціально-політичної системи, ладу, культури та рівня їхнього розвитку. [4]

Вік, в якому людина починає працювати з Інтернетом, стає дедалі молодшим, постає проблема інформаційного захисту дітей. [3]

Тому виникає необхідність впровадження навчальних курсів із медіаосвіти та медіаграмотності для користувачів і в дитячих бібліотеках.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ КОРИСТУВАЧІВ – ФУНКЦІЯ ДИТЯЧОЇ БІБЛІОТЕКИ

Допомога своїм юним та наймолодшим читачам навчитися компетентно споживати будь-які інформаційні продукти, а також вміти створювати свої власні медіа-продукти – це важлива функція сучасної бібліотеки, яка стрімко з'явилася на вимогу часу та внаслідок опанування дітьми новітніх технологій. [5]

Захищати дітей в Мережі – обов'язок дорослих. Проте не методами жорстких заборон та фільтрації інформації, а об'єднавши зусилля суспільства та держави, школи та батьків, і, звичайно, бібліотек, де діти проводять велику кількість свого вільного часу. Найдоступнішими та найдієвішими методами

захисту дітей в Інтернеті є навчання та інформування. [6]

Надійним помічником у віртуальному середовищі може бути бібліотечний заклад, що працює з молоддю, юнацтвом, дітьми. Адже сучасна бібліотека – це інформаційно-комунікативний, соціальний, культурний, виховний центр.

Досвідчений фахівець-бібліотекар, оснащений знаннями щодо створення, зберігання, пошуку, поширення інформації як в реальному, так і у віртуальному світі зможе допомогти зробити Інтернет більш безпечним для дитини, більш людином, корисним, ефективним інструментом комунікації для будь-якого користувача.

Як приклад, розглянемо проект із медіаосвіти “Mediagram” Сокальської районної бібліотеки для дітей.

Впровадження проекту “Mediagram” в Сокальській районній бібліотеці для дітей відбувається з метою навчання юних читачів медіаграмотності. Проект являє собою спільну роботу бібліотекаря та читачів Сокальської районної бібліотеки для дітей. Даний проект передбачає створення клубу за інтересами, який об’єднає дітей, бажаючих отримати базові знання із медіаосвіти. Реалізація проекту буде здійснюватися за допомогою таких засобів:

- спільні заняття із медіаграмотності;
- відеоуроки та мультфільми;
- друковані навчальні матеріали;
- сайт з інформаційними та навчальними матеріалами;
- поширення інформаційних матеріалів у соцмережах.

Заняття із медіаграмотності можуть здійснюватися з різними віковими категоріями користувачів. Мультфільми будуть цікавішими для наймолодших, відеоуроки – для старших користувачів. Також кожна вікова категорія зможе отримати необхідні навчальні матеріали як в друкованому вигляді, так і на сайті проекту.

Отримавши необхідні знання, випускники курсу зможуть створювати власні медіа-продукти та ділитися своїм досвідом з молодшими користувачами.

Таким чином, бібліотека виступає інтерактивною платформою поширення знань в галузі медіаосвіти та медіаграмотності.

ВИСНОВКИ

Зростання інтересу та потреб користувачів дитячих бібліотек до ресурсів мережі Інтернет породжує необхідність створення інтерактивної платформи забезпечення медіаосвіти, якою може служити бібліотека в цілому через впровадження інноваційних проєктів.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Варивода К. С. Формування в дітей компетенцій безпечного використання інтернет-мережі / К. С. Варивода // Науковий огляд. - №10(20), 2015. –
- [2] Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. – К.: ЦВП, АУП, 2017. – 79 с.
- [3] Данильчук Л. О. Ризики та небезпеки мережі Інтернет: до проблеми інформаційної захищеності дітей / Л. О. Данильчук // Педагогічний дискурс. – 2012. – Вип.13.
- [4] Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О.Мокрогуза – К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. — 201 с.
- [5] Гуменюк Л., Потапова В. Практична медіа грамотність. Посібник для бібліотекарів. – 2015. - URL: <http://aup.com.ua/books/mbm/>
- [6] Дзюба Н., Красножон В. Дитячий бібліотекар – медіапедагог: інтернет-ресурси для професійного розвитку // Збірник статей П’ятої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2017. – 393 с. –
- [7] Голошук Р. Інформаційне забезпечення обліку бібліотечного фонду районної бібліотеки / Р. Голошук, О. Марковець // Вісник Книжкової палати. - 2018. - № 6. - С. 35-42.